

8.12x30.48	1	עמוד 33	הארץ - the marker	14/07/2015	48758225-1
האקדמי למשפט ועסקים עמירם גיל המכון לאחריות תאגידי - 26330					

עמירם גיל: "מרוב רצון לייצר תחרות בבנקים, כחלון מקריב את הצרכן"

בכוונת משרד האוצר לכלול בחוק ההסדרים הקרוב תיקון בחוק הבנקאות. התיקון המתוכנן אמור להתיר לחברה שאינה תאגיד בנקאי, אבל מעניקה אשראי לציבור, להנפיק אג"ח בנות-המרה למניות. בכך מקווים במשרד האוצר להגביר את התחרות מול הבנקים.

אתמול שלח עו"ד עמירם גיל, ראש הקליניקה לשוק ההון במרכז האקדמי למשפט ועסקים, מכתב לשר האוצר, משה כחלון, שבו הוא מבקש להתריע על הכשלים ביישום של תיקון קוון זה, בלא הכנה מתאימה. גיל כותב: "עמדת בנק ישראל ורשות ניירות ערך עמדה ברקע ההחלטה ממאי 2015 להורות על ביטול ההנפקה של אג"ח בנות-המרה למניות בחברת האחים נאוי. בעקבות ההחלטה, התקיים דיון ציבורי בתרומתן האפשרית של חברות האשראי החוץ-בנקאי להגדלת ההיצע בשוק האשראי הקמעוני, ואף הוגשה הצעת חוק פרטית לתיקון סעיף 21 – כך שמקורות המימון של חברות אלה יוכלו לגדול באמצעות הנפקת אג"ח בנות-המרה".

גיל מסביר שמדובר באינטרס ציבורי להגביר את התחרות בתחום האשראי: "אין חולק על הצורך בהגברת התחרות בשוק האשראי למשקי בית ולעסקים קטנים וכינוניים בישראל. הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות (ועדת זקן) מצא עוד ב-2013,

כי הריכוזיות הגבוהה בענף, כוח המיקוח המוחלש של הציבור רכנים, והיעדר תחרות מגריפים חוץ-בנקאיים – כל אלה מייקרים את עלות האשראי הקמעונאי בישראל ומקטינים את הנגישות אליו".

עם זאת, אומר גיל, כי למרות האינטרס הציבורי החשוב, אי-אפשר להתערב לם מלקחי המשבר של 2008 בתחום זה בארה"ב: "המשבר הפיננסי בארה"ב נגרם, בין השאר, כתוצאה מפעילותה של תעשייה בלתי מפקחת של מוצרים פיננסיים עתירי סיכון, שסיפקו אשראי כמעט לכל דכפין וללא הסדרה נאותה".

לפיכך, הוא מדגיש שהסדרת פעילותם של ספקי אשראי חוץ-בנקאי נדרשת גם כדי לפתח שוק אשראי משוכלל. כך, החברות שפועלות בו יעמדו בסטנדרטים פיננסיים ואתיים גבוהים, ויחד עם דרישות רישוי ופיקוח ימנעו את מעורבותם של שחקנים בלתי-לגיטימיים או פליליים.

לדברי גיל, "דרך המלך להסדרת הסוגיה עוברת אפוא בשלב הראשון ביישום המלצותיו של הצוות לבחינת הרגור לצייה על נותני שירותי מטבע (בין ההמלצות יוקם רגולטור חדש שיפקח על מתן האשראי, תוך דגש על הגנת הצרכן. בנוסף ייהנה הרגולטור מסמכויות בתחום מתן רישוי ושללייתו מספקי אשראי, מתן הוראות לגופים המפוקחים, והטלת עיצומים כספיים בשל אי-ציות להוראות, א"ש) – לרבות השלמתם של הליכי חקיקה ותקינה, שיבטיחו הגנות לציבור בשוק האשראי.

"רק לאחר מכן ניתן יהיה לבחון את האפשרות להתיר לספקי אשראי להנפיק אג"ח בנות-המרה, לרבות קביעת הגנות לציבור סביב ההנפקה. מן הראוי שגם בחינה זו תכלול דיון ציבורי מקיף ושתכצע באמצעות הליך חקיקה רגיל – ולא באמצעות חוק ההסדרים, שנועד לעקוף את אלה, ומשכך נתון בשנים האחרונות לביקורת שיפוטית וציבורית נוקבת", מפרט גיל.

בשיחה עמו אמר גיל: "מרוב רצון לייצר תחרות בבנקים, כחלון מקריב את טובת הצרכן. אסור לחזור על הטעות שני-עשתה בארה"ב בשנות ה-90 ובעשור הקודם, ולשחרר לשוק מוצרים פיננסיים מסוכנים, ללא פיקוח וללא הסדרה. הנגידה פלוג היטיבה לעמוד על הצורך ברגולציה מקיפה לפני שרצים להנפיק אג"ח בחברות אשראי. מתבקש לאמץ את דבריה ולהימנע מחקיקה חפוזה בחוק ההסדרים".

אסא ששון

עמירם גיל צילום: גלי איתן